

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека
для дітей "Юний читач" Запорізької обласної ради

Україна: із минулого в майбутнє

Анотований рекомендаційний
список літератури

Запоріжжя
2024

Україна : із минулого в майбутнє : анотований рекомендаційний список літератури / укладач О. Д. Булатня. – Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2024. – 16 с. – (З Україною в серці).

Кожна нація має знати своє коріння та минуле своєї держави. Анотований рекомендаційний список літератури знайомить з новими виданнями з історії України, які допоможуть зрозуміти, як наша країна формувалася протягом століть, які здобутки та трагедії були на шляху до її незалежності. Розуміння історії України дозволить правильно осмислити її сьогодення для того, щоб не повторювати помилок минулого.

Список може бути використаний для організації роботи з патріотичного та громадянського виховання дітей. Розрахований на дітей, бібліотечних фахівців, працівників шкільних та позашкільних освітніх закладів та всіх, хто цікавиться історією України.

До списку увійшли книги українських видавництв за період з 2019 по 2024 рік.

Укладач

Ольга БУЛАТНЯ

Комп'ютерна верстка

Людмила ВЕСЕЛОВА

Відповідальний за випуск

Лариса ДАНИЛОВА

**Хто не знає свого минулого,
той не вартий майбутнього,
хто не відає про славу своїх предків,
той сам не вартий пошани**

Максим Рильський

Про історію загалом

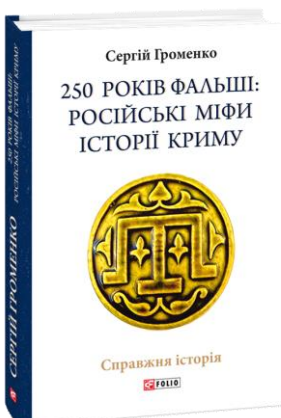
**Абдулаєва, Г. Кримські татари: від етногенезу до державності / Г. Абдулаєва.
– Київ : Гамазин, 2021. – 408 с.**

Ця книга – чудова можливість для читачів будь-якого віку довідатися про те, ким насправді є кримські татари, кримчаки, караїми, звідки вони взялися і яким чином сформувалися як народ. Детальне дослідження кримської історикіні Гюльнари Абдулаєвої допоможе відновити багатовікову історію не тільки кримських татар, а й інших корінних народів Криму. Воно розвінчає численні міфи, продемонструє національну самобутність, унікальність та цінність етносу кримських татар для людської цивілізації взагалі, а також його роль у формуванні сучасної України.

Вздутьська, В. Українські скарби / В. Вздутьська. – Київ : Портал, 2020. – 88 с. : іл.

Книга розповідає про найбільш цікаві знахідки з часів буремного історичного минулого України: скарби стародавніх скіфів та античних греків, що мешкали в Північному Причорномор'ї, скарби часів Київської Русі та Запорізької Січі. Але найбільш цікавим є розділ, в якому розповідається про речі і знання, які потрібно знати початківцям в справі пошуків скарбів. Книга чудово підходить для сімейного читання, адже незважаючи на те, що вона створена для дітей, дорослим також буде цікаво її прочитати. При створенні книжки було використано спеціальні QR-коди, завдяки яким книжка в прямому сенсі оживає, а історії з її сторінок ще більше захоплюють читача.

Громенко, С. 250 років фальші: російські міфи історії Криму / С. Громенко. – Харків : Фоліо, 2019. – 255 с.

Анексія Криму, яка викликала найбільшу політичну кризу в Європі з часів Другої світової війни, зумовила й небачений розквіт політичної міфології. 2014 року з безлічі окремих міфів і сфальсифікованих фактів на світ з'явився так званий Міф про «КримНаш», що мав на меті виправдати в очах світу агресивну політику Російської Федерації. Невже Крим – споконвічно російська земля? Чи

правда, що кримські татари – геть усі зрадники? Чи дійсно півострів став частиною України незаконно? І чи реально всі кримчани, як один, проголосували на референдумі за приєднання до Росії? Книга допоможе розвінчати міфи, що виникли внаслідок претензій російського уряду на півострів.

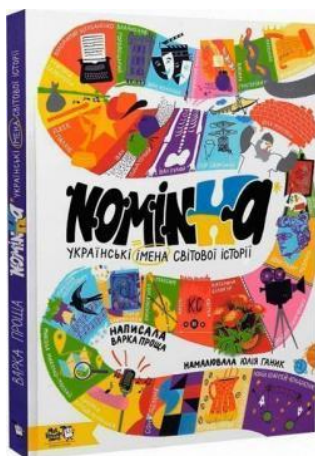
Дорошко, М. Історія України. Події. Постаті. Явища / М. Дорошко. – Київ : Саміт-книга, 2021. – 472 с.

У курсі лекцій з історії України, прочитаних відомим українським істориком Миколою Дорошком в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, подане авторське бачення ключових подій в історії української держави від найдавніших часів до відновлення незалежної держави у 1991 році. Автор також змальовує портрети видатних діячів у контексті історії України. Вагомим доповненням до викладеного матеріалу є синхронічна таблиця «Україна, Європа, світ».

Мамчич, О. Овва, як бува! Абетка з історії України / О. Мамчич. – Київ : Портал, 2021. – 72 с. : іл.

За кожною літерою ховаються важливі слова, а за словами – події, постаті, які зробили Україну саме такою, якою ми її знаємо. Ця абетка пропонує легке, пізнавальне, веселе знайомство з історичними поняттями і нагоду поговорити з дітьми про знакові явища з історії нашої Батьківщини. Унікальність видання – це складові, що допомагають дорослим знайти правильні слова для обговорення психологічних моментів з дітьми та глибшого розуміння історичного контексту.

Проща, В. Nominika: українські імена світової історії / В. Проща. – Київ : Моя книжкова полиця, 2023. – 156 с. : іл.

У цій книзі двадцять п'ять історій про відомих та не дуже людей, якими захоплювалися повсюди, бо вони щось винайшли, створили, були непересічними і таким чином увійшли у світову історію. Всі вони були різними, але всі – українці! Можливо, ви не чули про якогось з них, але вони варті нашої уваги. Хтось з них був знаним філософом чи письменником, хтось мандрівником, а ще хтось малював дивовижні картини, отримав «Оскар», підкорив європейську сцену, спроектував чудові будівлі. «Nomina» з латини означає «імена», тож знайомтеся з іменами наших земляків, котрих

знають по всьому світу.

Шиманська, А. 501 факт, який треба знати з ... історії України / А. Шиманська. – Львів : ВД Старого Лева, 2023. – 256 с.

Історія України від первісного часу до сьогодення у 501 факті? Чому б і ні! У книзі ви знайдете саме 501 яскравий факт історії нашого народу. Цікаві, важливі, часом кумедні, іноді трагічні, а найчастіше – доленосні факти. Не всім знайшлося місце у шкільних підручниках, але саме завдяки їм історія нашої держави стає живою і динамічною під час її вивчення.

Яке українське місто згадує Гомер у своїй «Одіссеї»? Особистим знаком якого князя було зображення сучасного тризуба? Коли вперше в писемних пам'ятках згадано слово «Україна»? А хто з гетьманів був шанувальником кави? Відповіді на ці та інші питання знайдете на сторінках ілюстрованого довідника.

Давня історія

Васіна, З. Вбрання Київської Русі / З. Васіна. – Київ : Мистецтво, 2023. – 112 с. : іл.

У виданні представлено яскраву сторінку історії українського національного вбрання, а саме костюм доби Київської Русі. Авторка – художниця-етнограф, дослідниця українського історичного вбрання презентує реконструкції одягу цієї золотої доби історії України. Вона не тільки подає опис вбрання всіх верств тогочасного суспільства, а й підкріплює його власним ілюстративним матеріалом. Вбрання доби Київської Русі є невичерпним джерелом пізнання нашої культури, яка на всіх етапах її формування була в авангарді загальноєвропейських цивілізаційних здобутків. Книга допоможе захоплюватися і пишатися нашою багатою історичною спадщиною та поширювати її у світі.

Історія цивілізації. Україна. Т. 1. Від кіммерійців до Русі (X ст. до н. е. – IX ст.) – Харків : Фоліо, 2020. – 586 с. : іл.

Два тисячоліття історії на теренах сучасної України постануть перед вами на сторінках цього видання. Книга поділена на дві частини: перша охоплює період від X ст. до н. е. до III ст. н. е., друга – від III ст. до IX ст. н. е. Тут зібрані відомості про мову, релігію, міфологію, технічні досягнення, економіку, мистецтво та військову справу давніх часів. Книга містить чимало унікальної інформації та результати новітніх досліджень. До її написання було залучене ши-

роке коло фахівців, які найкраще дослідили окремі періоди історії, а її упорядник Михайло Відейко – відомий в Україні історик та археолог, дослідник трипільської культури. Видання доповнене багатим ілюстративним матеріалом, розраховане на широке коло читачів.

Лакізюк, І. Коли богами були ріки: предки українців та їхні мови / В. Лакізюк. – Київ : Саміт-книга, 2021. – 648 с.

Ця книга – унікальна, вона не має аналогів у сучасній вітчизняній історії, бо її автор спростовує тисячолітні міфи та руйнує стереотипи щодо походження українців та їхньої мови.

На основі відкриттів останніх десятиліть, здійснених провідними лінгвістами світу, а також із залученням матеріалів, здобутих особисто в процесі наукових досліджень, автор вибудовує модель походження українців. Уперше в історії України визначена провідна роль анатолійців та фригійців у формуванні українського етносу. Окрім тісних генетичних зв'язків, простежено і винятковий вплив мов зазначених народів на зародження української. Зроблено спробу реконструкції прадавнього стану рідної мови, що нині вважається явищем надзвичайно складним.

Мельниченко, Н. Українські землі до українців. Як жили давні слов'яни / Н. Мельниченко. – Київ : Портал, 2020. – 128 с. : іл. – (Нон-фікшн для 11+).

Що ми знаємо про давніх слов'ян? Звідки вони прийшли на ці землі, як воювали, чи бували рабами і чи самі мали рабів? Як будували свої житла, видовбували човни з дубів, чому їли майже саму кашу, що ховали в скарбах і чи можна їхні сліди віднайти в колядках? Про все це розповідає авторка книжки – доступно й цікаво. Інформація підкріплена фактами та ілюстрована малюнками, що робить читання книги пізнавальним та легким. Книга містить QR-коди та ігрові закладки, за якими ви знайдете історичні бекграунди, психологічний супровід, запитання до тексту.

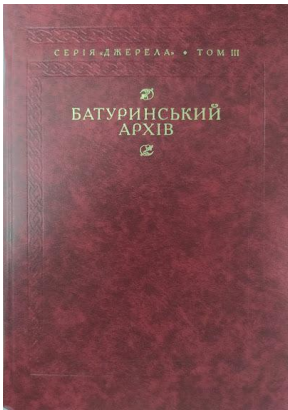

Павленко, М. Василина та трипільський слід / М. Павленко. – Київ : Портал, 2023. – 72 с. : іл.

Тисячі років тому на теперішніх українських землях жили загадкові трипільці. Нині ж ми складаємо уявлення про цю давню культуру буквально по черепках, знайдених на розкопках. Кішка Василина добре на цьому всьому знається, бо живе в Музеї трипільської культури. Вона розповість, якими були трипільці та де і як жили; що означали символи, які вони використо-

ували, коли розмальовували свої хати і посуд. А ще – покаже цікаві експонати. Щоправда, серед них є один – дуже страшний!

Козацька доба

Батуринський архів та інші документи з історії українського гетьманства 1690-1709 рр. – Київ : ВД Клію, 2021. – 344 с.

Книга містить документи, в яких широко представлена внутрішня і зовнішня політика української держави за правління гетьмана Івана Мазепи. До неї увійшов так званий Батуринський архів, який вивіз з гетьманської резиденції І. Мазепи у місті Батурин О. Д. Меншиков, після того, як захопив і знищив місто у 1708 р. Документи являють собою канцелярію Івана Мазепи – єдиний гетьманський архів кінця XVII – початку XVIII ст., що дійшов до наших днів.

Крім того, в книзі представлені оригінали й копії універсалів І. Мазепи, які не були відомі раніше. Видання дозволить глибше зрозуміти цей драматичний період історії Української держави.

Гуржій, О. Козацька Україна. Історія гетьманської держави (XVII-XVIII ст.) / О. Гуржій, Т. Чухліб. – Київ : Арій, 2020. – 368 с. : іл. – (Таємниці історії).

У книзі висвітлені найвагоміші події, пов'язані з утворенням у результаті жорстоких повстань і революції в середині XVII ст. Української держави – Гетьманщини, фундатором якої став Богдан Хмельницький. Досліджено постаті видатних полководців і гетьманів: Дмитра Вишневецького, Петра Сагайдачного, Богдана Хмельницького та інших. Особливу увагу приділено діяльності кошових отаманів Запорозької Січі: Івана Сірка, Костя Гордієнка та Петра Калнишевського. Відтворено образи відважних ватажків козацько-гайдамацького руху XVIII ст. на Правобережній Україні – Івана Швачки, Гната Голого, Івана Гонти та Максима Залізняка, а також багатьох інших яскравих і сильних особистостей цієї доби.

Мицик, Ю. Корсунь козацький / Ю. Мицик, С. Степенькін. – Київ : ВД Клію, 2021. – 224 с.

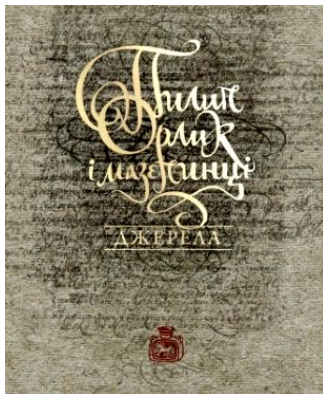
У XVII ст. місто Корсунь було одним з головних центрів українського козацтва. Особливу роль Корсунь відіграв під час Визвольної війни 1648-1654 рр. Тоді місто стало центром великого козацького полку, а у 1648 році неподалік від Корсуня відбулася велика битва між польським та козацьким військом, у якій козаки вщент розбили польсько-шляхетське військо. У книжці досліджується історичне минуле старовинного козацького міста Корсуня від давніх часів до XIX ст., простежується роль цього регіону у складному процесі державотво-

рення України. На основі унікальних архівних документів розкрито багато маловідомих фактів про події, які відбувалися у цьому старовинному місті.

Мицик, Ю. Чигирин – гетьманська столиця / Ю. Мицик. – Київ : ВД Клію, 2021. – 392 с.

Сучасний Чигирин – невеличке місто Черкаської області. Але в середині XVII ст. цьому місту судилося стати столицею молоді держави – козацької України. Чигиринська фортеця вважалась однією з найбільш укріплених в державі, а неподалік від міста, в Суботові, знаходився хутір майбутнього гетьмана України Богдана Хмельницького. Видання є першим дослідженням з історії гетьманської столиці – Чигирини, з яким пов'язані часи національно-визвольної війни українського народу 1648–1657 рр., часи Руїни і гайдамацького руху. Воно проливає світло на неznані сторінки історичного минулого України, дає змогу сформувати уявлення про особливості історичних процесів, що відбувалися на її території.

Пилип Орлик і мазепинці. Джерела. – Київ : ВД Клію, 2022. – 216 с. : іл.

Збірка історичних документів та листів кінця XVII – початку XVIII століття проливає світло на один із найбільш складних епізодів історії України – формування коаліції європейських держав та Війська Запорозького проти Москви. Історичні джерела описують діяльність Гетьмана Війська Запорозького Пилипа Орлика та генерального осавула Григорія Герцика, що були вірними прибічниками Івана Мазепи.

Частина документів, які увійшли до книжки, не були відомі навіть фахівцям-історикам та публікуються вперше. Інша частина джерельних пам'яток була опублікована з помилками, які виправлені у цій публікації. Тексти листів розміщено в оригінальному вигляді: українською, російською та польською мовами зі збереженням лексики та граматики XVIII століття.

Україна доби Івана Мазепи. 1708-1709 роки в документальних джерелах. – Київ : Мистецтво, 2019. – 495 с. : іл.

У збірку документів, укладену відомим дослідником Гетьманщини Сергієм Павленком, вміщено кореспонденцію та універсали гетьмана Івана Мазепи, старшин, листи каролінців – учасників походу, дипломатичні донесення, повідомлення преси, матеріали російських урядовців, Петра I, турецьких можновладців про повстання мазепинців й перебіг подій 1708–1709 років. Особливу цінність становлять численні щоденники воєнк і посадовців армії Карла XII. Великий масив джерел дає уявлення про шведсько-

український союз, справжні наміри сторін протиборства, визвольну боротьбу гетьманців та агресивну діяльність царської влади на теренах України.

Шевчук, В. Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення XVI – XVIII століть: у 2-х книгах/ В. Шевчук. – Київ : ВД Клію, 2021.

Кн. 1. – 792 с. : іл.

Кн. 2. – 1120 с. : іл.

У двотомному виданні репрезентується механізм творення козацької держави та складнощі цього процесу. Автор аналізує державно-правові акти, договори гетьманів із державами, а також літературні джерела. Він акцентує увагу на спробах врятувати українську державність, зокрема на боротьбі Богдана Хмельницького, Пилипа Орлика, Івана Скоропадського та Павла Полуботка за збереження держави, яка, попри всі зусилля, була приречена на швидку загибель. Згадуються мільйонні жертви, принесені на вівтар боротьби за волю й незалежність, від повстання Северина Наливайка в кінці XVI століття і до Коліївщини 1768 р. Книга доповнена рідкісним ілюстративним матеріалом.

Бурхливе XX століття

Бовуа, Д. Трикутник Правобережжя: царат, шляхта і народ: 1793-1914 рр. / Д. Бовуа. – Київ: ВД Клію, 2020. – 872 с. : іл.

Книга присвячена історії Правобережної України – Київщини, Волині й Поділля – у складі Російської імперії у 1793–1914 рр. Після другого поділу Речі Посполитої в 1793 р. величезна територія колишніх українських воєводств потрапила під владу Російської імперії. Праця французького історика Данієля Бовуа – це системний опис як засобів, за допомогою яких царат асимілював місцевий устрій на імперський зразок, так і способів, за допомогою яких цієї асиміляції намагались уникнути. У центрі авторської уваги – боротьба між російським самодержавством та польськими елітами за панування в цьому регіоні. Доводячи нереалістичність усіх проєктів як колонізації, так і русифікації основної маси населення Правобережжя, автор подає формування української нації як закономірний продукт історичних умов, що склалися на цих теренах.

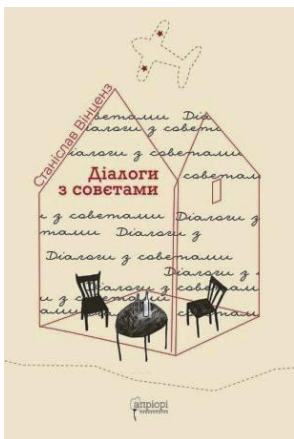
Дослідження базується на великій кількості джерел, але книга легко читається завдяки вмінню автора подати складні речі простими словами.

Війна і міф. Невідома Друга світова 1939-1945. – Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного дозвілля», 2019. – 272 с. : іл.

Чи правда, що пакт Молотова–Ріббентропа був вимушеним кроком для СРСР? Чи завжди Радянський Союз був непримирен-

ним противником нацистів? Сталін узгоджував військові дії з Гітлером? Бандера був агентом спецслужб нацистів? Кримські татари масово дезертирували на початку війни? Книга розвінчує п'ятдесят найпоширеніших міфів про Другу світову війну. Позбавлення цих міфів – крок до розуміння причин багатьох сьогоденних проблем. Крім низки ілюстрацій, книга має посилання на історичні джерела, де бажаючі можуть вивчити питання, яке цікавить, більш ґрунтовно. Якщо ви цікавитесь правдивою історією Другої світової війни, яка замовчувалася в Радянському Союзі протягом багатьох десятиліть, то вам просто необхідно прочитати цю книгу, яку підготував Український інститут національної пам'яті.

Вінценз, С. Діалоги з совєтами / С. Вінценз. – Львів : ВД Априорі, 2023. – 296 с.

Польський письменник Станіслав Вінценз мріяв усе життя провести в горах, у селі Бистрець, серед любих його серцю гуцулів, життя яких вивчав і описував. Проте, в 1939 році радянська окупація перекреслила ці плани: Вінценз потрапив до енкаведистської в'язниці. Письменник дивом врятувався з неї та нелегально, через гори, перебрався до Угорщини. Тут його знову наздогнала сталінська навала, тож йому довелося втікати далі на Захід. Під час цих драматичних перипетій письменник стикався з радянськими прикордонниками, чекістами, вояками – людьми з дуже різних середовищ. Розмовляючи з ними, автор не оминав нагоди дослідити коліщатка тоталітарної машини, яка нищила його рідну Гуцульщину. Усі ці події Вінценз описав у книзі спогадів «Діалоги з совєтами», вперше опублікованій у 1966 році. Сьогодні, коли навала «руського міра» знову нищить Україну і загрожує Європі, спогади Станіслава Вінценза є надзвичайно актуальними.

Галушак, М. За пів кроку до перемоги. Військове будівництво та операції Галицької Армії в 1918-1919 роках / М. Галушак. – Львів : ВД Априорі, 2020. – 280 с. : іл.

З-поміж значної кількості літератури про Західно-Українську Народну Республіку ця книга є унікальною. Адже вона поєднала наукове дослідження історії Галицької Армії та особистий досвід автора, здобутий під час сучасної російсько-української війни на Донбасі. Вона розповідає про особливості формування Галицької армії та її основні військові операції. Окреслено альтернативні варіанти перебігу польсько-української війни 1918-1919 рр., вплив внутрішніх та зовнішніх чинників на стратегію збройної боротьби. Галицькій армії не вистачило одного кроку для перемоги, але її героїчна боротьба назавжди увійшла в історію України.

Голод 1946-1947 рр. в Україні: колективна пам'ять. – Київ : ВД Марко Мельник, 2019. – 1174 с.

Це – збірка свідчень очевидців, спогадів їхніх рідних, меморіально-публіцистичних статей про причини, обставини та соціально-демографічні наслідки повоєнного голоду 1946–1947 рр. в Україні. Нехай вас не лякають розміри фоліанта у 1174 сторінки – це лише крапля з океану болю, страждань і трагедій нашого народу у ХХ столітті. Попри розмір книги, вона читається з цікавістю: з вами будуть розмовляти ніби живі свідки тих подій, яких залишилося дуже мало. Їхні розповіді – це людські долі, крик, страждання живих і мертвих, яких комуністична влада планомірно і свідомо вбивала голодом. Книга розповідає гірку правду для тих, хто навіть за незалежної держави, переживши страхіття повоєнного голоду, не усвідомлює його справжніх причин.

Дедик, О. Чортківська офензива. Найуспішніша операція галицької армії / О. Дедик. – Львів : ВД Астролябія, 2020. – 416 с. : іл.

Чортківська офензива – історична назва наступальної військової операції Української Галицької Армії, здійсненої в період з 7 по 28 червня 1919 року. Вона була однією з найзначніших наступальних операцій під час польсько-української війни в Галичині 1918-1919 рр. Розбита і морально пригнічена, позбавлена боєприпасів і загнана у невеликий закуток батьківщини, Галицька Армія несподівано розбила й змусила відступати супротивника, який чисельно переважав і був значно краще матеріально забезпечений. Близько 25 тисяч українських солдатів й офіцерів примусили відступити по всій лінії фронту 40-тисячну польську армію. І тільки зовнішні чинники та брак матеріально-технічного забезпечення УГА врятували супротивника від воєнної поразки.

У книзі проаналізовані архівні документи української та польської сторін та ретельно відтворений перебіг бойових дій у тісному взаємозв'язку з тогочасними міжнародними відносинами та складним воєнно-політичним становищем України.

Іванченко, Р. Нове державницьке воскресіння України (1917-1918). Україна – східний щит Європи: уроки історії і сучасність / Р. Іванченко. – Київ : Прометей, 2021. – 208 с.

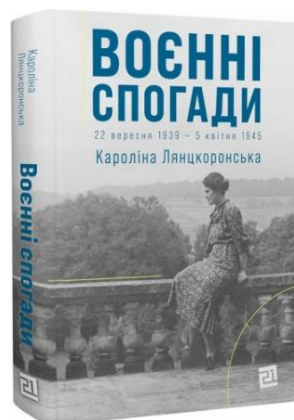
Науково-популярні розповіді цієї книги присвячені подіям столітньої давнини, коли український народ в 1917 році розпочав свою боротьбу за самостійне державницьке життя, а також періоду, коли політичними репресіями та голодоморами в епоху сталінського режиму продовжувалось подальше нищення національної сві-

домості українців. В усі часи Україна залишалася і залишається оборонним щитом для Європи від східних загарбників. Завдяки цій книжці минуле стає ближчим, а сучасне – зрозумілішим.

Касьянов, Г. Розрита могила : Голод 1932-1933 років у політиці, пам'яті та історії (1980-ті—2000-ні) / Г. Касьянов. – Харків : Фоліо, 2020. – 298 с.

Як представлений Голодомор в історіографії, політиці, пам'яті, міжнародних відносинах, внутрішньополітичній боротьбі в Україні? Саме про це розповість вам ця книга. Автор задається питанням, наскільки професійний історик може бути незалежним від впливу політики і настроїв суспільства. Політика впливає на історіографію чи історіографія на політиків? Як формується і чи змінюється історична пам'ять під дією сучасних політичних процесів? Ці та інші питання розглядаються на прикладі становлення та поширення історичного образу Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Лянцкоронська, К. Воєнні спогади. 22 вересня 1939 – 5 квітня 1945 / К. Лянцкоронська. – Чернівці : Книга-XXI, 2023. – 424 с.

Цю книжку, написану 1945 року, впродовж десятиліть європейські видавці відкидали – то як надто антиросійську, то як надто антинімецьку. Сьогодні спогади відомої польської діячки, львів'янки Кароліни Лянцкоронської про події Другої світової війни звучать особливо гостро і суголосно з воєнним досвідом українців у XXI столітті.

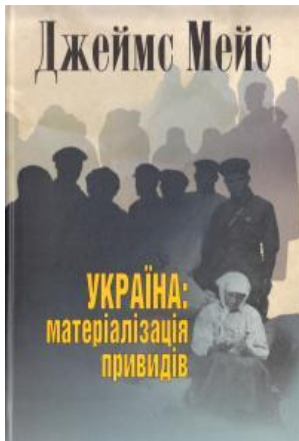
Кароліна Лянцкоронська описала те, що бачила на власні очі, й учасницею чого їй довелося стати: прихід перших совітів до Львова 1939 року, допити НКВС, утечу до окупованого німцями Кракова, діяльність у польському русі опору, перебування у станіславівській в'язниці та конфронтацію з начальником гестапо Крюгером, вирок смерті, ув'язнення у львівській та берлінських в'язницях, понад два страшні роки в Равенсбрюку. Але передусім ці спогади – про людяність у нелюдських обставинах, про внутрішню силу й гідність і про те, що війна – це не тільки про смерть, а й про шалену любов до життя.

Мараєв, В. Україна, 1918: хроніка / В. Мараєв. – Харків : Фоліо, 2020. – 295 с. : іл. – (Великий науковий проект).

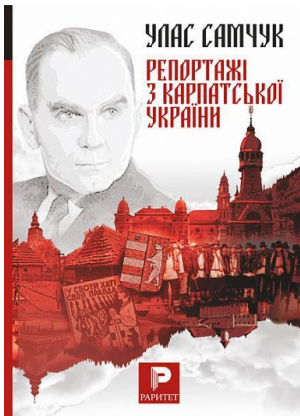
1918-й рік увібрав у себе багато значущих для історії нашої Батьківщини подій: проголошення самостійності Української Народної Республіки, укладення Брест-Литовського миру, гетьманський переворот і проголошення Української Держави під керівницт-

вом Павла Скоропадського, заснування Української Академії наук, антигетьманське повстання під проводом Директорії та відновлення Української Народної Республіки. Основну увагу в книзі приділено тим подіям, які, на думку автора, є найбільш важливими, цікавими й визначальними для подальшого розвитку нашої країни. Популярний виклад матеріалу в поєднанні з ілюстраціями й наведеними історичними джерелами (документами, газетними повідомленнями, щоденниковими записами і спогадами діячів того часу) дає змогу усвідомити, скільки зусиль було докладено для того, щоб Україна стала незалежною.

Мейс, Д. Україна: матеріалізація привидів / Д. Мейс. – Київ : Кліо, 2021. – 688 с.

Праця відомого американського дослідника історії України Джеймса Мейса присвячена розкриттю історичної правди про найжахливіші сторінки нашого тоталітарного минулого. Автор провів ґрунтовний аналіз причин невдач національно-визвольних змагань українців на початку ХХ століття, розкрив характер, масштаби і причини здійснюваної Кремлем терористичної політики щодо України. Він обстоює погляд про штучність одного з найбільших геноцидів в історії – Голодомору 1932-1933 років. У збірці також уміщено статті про больові точки нинішнього часу: виведення України із стану «постгеноцидності», становлення громадянського суспільства, економічні, політичні, культурні, освітні проблеми, для вирішення яких необхідна єдина програма реформ для народу і держави.

Самчук, У. Репортажі з Карпатської України / У. Самчук. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2019. – 256 с. – (Раритет).

Карпатська Україна – це українська незалежна держава на гірській частині території Закарпаття, яка існувала з 15 березня до кінця травня 1939 року. Книга публіцистики Уласа Самчука присвячена цьому періоду історії нашої держави та включає репортажі та нариси, які він публікував у газетах «Нова Свобода», «Українське Слово», «Наступ».

Цей журналістський комплекс становить вагомую частину творчого доробку письменника і має безсумнівну документальну вартість для неупередженого вивчення подій, пов'язаних із проголошенням автономії і незалежності Карпатської України. Видання містить вступну статтю, яка містить начерк історичного портрета Уласа Самчука як літописця національно-визвольної боротьби українців Закарпаття.

1933: «І чого ви ще живі?» – Київ : ВД Клію, 2021. – 720 с.

Упорядник на прикладі свідчень, зібраних в різний час у різних країнах, наводить читачеві картину тотального охоплення України вилученням будь-чого, що могло бути використане в їжу: від картоплі і кваснини – до жмені квасолі й сушки. Раніше загальноусталеною була думка, що у 1932 р. була проведена конфіскація саме зерна для виконання плану хлібозаготівель. У книзі подано аналіз політики радянської влади напередодні та під час Голодомору з точки зору підготовки до конфіскації їжі, іншими словами – позбавлення українського села засобів існування. Зібрані у цій книжці голоси тих, хто вижив у страхітті Голодомору, є беззаперечним свідченням проти організаторів та виконавців цього страшного злочину.

Український табір ДП в Авгсбурзі. Спомини. Документи. Світлина. – Вишгород : ПП Сергійчук, 2020. – 402 с. : іл.

Табори для переміщених осіб існували з 1945 р. до початку 1950-тих років на території Західної Німеччини, Австрії та Італії. В них утримувалися іноземні примусові робітники і в'язні концентраційних таборів, виявлені після краху нацистської Німеччини, а також військові та цивільні біженці від Червоної Армії та комуністичних сил з Європи. У 1947 році в таких таборах перебувало близько 200 000 українців.

У книзі простежується історія українського табору переміщених осіб «Сомме Касерне», розташованому в повоєнні роки в західнонімецькому місті Авгсбурзі. Друкуються спомини колишніх мешканців, які розповідають про створення цього осередку українського життя на чужині, організацію різних заходів щодо збереження національної ідентичності в умовах політичної невизначеності. Розрахована на тих, хто цікавиться історією України та української повоєнної політичної еміграції.

**Комунальний заклад "Запорізька обласна
бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради**

**69006
м. Запоріжжя,**

вул. В. Лобановського, 14

**Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49**

**Електронна пошта: zobd@ukr.net
Сайт: <http://zobd.zp.ua>**